

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
ŠILUMOS IR VANDENS DEPARTAMENTO
ŠILUMOS KAINŲ IR INVESTICIJŲ SKYRIUS**

Teikti Komisijos posėdžiui
Komisijos pirmininkė
Inga Žilienė

2019-05-10

**PAŽYMA
DĖL UAB „MAŽEIKIŲ ŠILUMOS TINKLAI“ 2019–2021 METŲ INVESTICIJŲ**

2019 m. gegužės 10 d. Nr. O5E-115
Vilnius

Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad energetikos įmonės, besiverčiančios veikla, kurios kainos yra reguliuojamos, numatomas investicijas turi derinti su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija). Jeigu šios energetikos įmonių investicijos nėra suderintos su Komisija, jos negali būti pripažintos pagrįstomis valstybės reguliuojamoms kainoms peržiūrėti.

UAB „Mažeikių šilumos tinklai“ (toliau – Bendrovė) 2019 m. kovo 18 d. raštu Nr. SD-181 „Dėl investicijų derinimo“, 2019 m. gegužės 3 d. raštu Nr. SD-291 „Dėl investicijų derinimo“ Komisijai pateikė derinti 2019–2021 metų investicijas. Bendrovė 2019 m. balandžio 2 d. raštu Nr. SD-221 „Dėl investicijų derinimo papildomos informacijos pateikimo“, 2019 m. balandžio 18 d. el. laišku (reg. Nr. R1-3535, reg. Nr. R1-3537), 2019 m. balandžio 19 d. raštu Nr. SD-259 „Dėl investicijų derinimo“, 2019 m. balandžio 19 d. el. laišku (reg. Nr. R1-3674), 2019 m. gegužės 10 d. el. laišku (reg. Nr. R1-4336) pateikė papildomą informaciją. Investicijos pateiktos derinti vadovaujantis Energetikos įmonių investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo, patvirtinto Komisijos 2009 m. liepos 10 d. nutarimu Nr. O3-100 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. O3-35 „Dėl Energetikos įmonių investicijų projektų derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Aprašas) (pagal 2019 m. balandžio 1 d. nutarimo Nr. O3E-93 „Dėl Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2.2 papunktį, taikoma Aprašo redakcija, galiojusi iki 2019 m. balandžio 1 d.), 12 punktu, kuriame numatyta, kad įmonės parengia ir pateikia Komisijai suderinti planuojamo laikotarpio investicijas bei per ataskaitinį laikotarpį atliktas investicijas. Pagal Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 35 straipsnį investiciniai planai yra derinami su savivaldybės taryba jos nustatyta tvarka. Teikiamos derinti investicijos yra suderintos Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T1-114 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2018 m. birželio 29 d. sprendimo Nr. T1-184 „Dėl UAB „Mažeikių šilumos tinklai“ 2019–2021 metų investicijų plano patvirtinimo“ pakeitimo“.

Dalis pateiktų investicijų (investicijos Nr. 2-4) viršija ribinę sumą¹, apibrėžtą Aprašo 6.1.1.4.2 papunktyje, tačiau neviršija Aprašo 6.1.1.4.1 papunktyje numatytos 1,5 mln. Eur ribos, Bendrovės pateiktas šių investicijų aprašymas atitinka Aprašo 9 punkte numatytus reikalavimus.

Investicija Nr. 1 viršija Aprašo 6.1.1.4.1 papunktyje numatytą 1,5 mln. Eur ribą, tokioms investicijoms taikomi Aprašo 7 punkto reikalavimai. Investicijos Nr. 1 pagrindimas atitinka Aprašo 7 punkto reikalavimus.

¹ Ribinė suma įmonėms, aptarnaujančioms daugiau nei 40 tūkstančių vartotojų (t. y. visa I šilumos tiekimo įmonių grupė be UAB „Litesko“ filialo „Alytaus energija“), yra ne mažiau kaip 0,3 mln. Eur, likusioms įmonėms – 9 proc. nuo įmonės metinės į šilumos kainą įskaičiuotos nusidėvėjimo sumos.

Bendrovės pateiktų derinti nagrinėtinų investicijų suma yra 4,639 mln. Eur.

1. Investicijų derinimas

Aprašo 12 punktą numato, kad faktiškai įvykdytos ir planuojamos investicijos Komisijai teikiamos derinti vienu metu vieną kartą per metus prieš 3 mėnesius iki vėliausio reguliuojamų kainų artimiausio planuojamo koregavimo ar nustatymo duomenų pateikimo termino. Planuojamos investicijos, kurias numatoma finansuoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis (toliau – ESSF), teikiamos derinti nelaukiant, kol bus teikiami artimiausi reguliuojamų kainų nustatymo ar koregavimo dokumentai.

2019 m. kovo 18 d. raštu Nr. SD-181, 2019 m. gegužės 3 d. raštu Nr. SD-291 Komisijai pateikė derinti 2019–2021 metų investicijas. Bendrovės pateiktos Komisijai derinti investicijos yra parodytos 1 lentelėje.

1 lentelė. Bendrovės pateiktos 2019–2021 metų investicijos.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Investicijų suma (tūkst. Eur)
1.	Reivyčių CŠT prijungimas prie Mažeikių katilinės, prijungiant naujus vartotojus Žagarėlės, S. Nėries, M. Valančiaus ir Laisvės gatvėse	2 600
2.	Šilumos trasos atvedimas į V Kudirkos, Mindaugo, Urvikių gatves, sužiedinant su Urvikių gatve	876
3.	Šilumos trasos atvedimas į Kalnėnų kvartalą, prijungiant naujus vartotojus Versmės, Šaltinėlio, Ukrių, Kulūpio, Kurmaičių ir Vadaksties gatvėse	883
4.	Šilumos tinklų rekonstrukcija nuo VŠK-3-10 iki Jautakių g. 10 ir nuo boilerinės Juodpelkio g. iki Kalnėnų g. 32	280
Iš viso:		4 639

Visoms teikiamoms derinti investicijoms Bendrovė sieks gauti iki 50 proc. ESSF finansavimą. Likusios (ESSF nefinansuojamos) investicijų sumos finansuojamos Bendrovės lėšomis.

Investicija Nr. 1. Reivyčių CŠT prijungimas prie Mažeikių katilinės, prijungiant naujus vartotojus Žagarėlės, S. Nėries, M. Valančiaus ir Laisvės gatvėse.

Projekto metu numatoma nutiesti naują apie 5110,8 m ilgio šilumos tiekimo trasą nuo Mažeikių katilinės iki Reivyčių gyvenvietės. Pastačius trasą bus uždaryta Reivyčių katilinė, kurios įrenginiai yra techniškai susidėvėję. Planuojamų prijungti prie centralizuoto šilumos tinklo naujų vartotojų numatomas metinis šilumos suvartojimas 402,32 MWh. Prie Reivyčių katilinės prijungtų šilumos vartotojų metinis (2018 m) šilumos suvartojimas yra 5 059,77 MWh šilumos. Naujoje šilumos tiekimo trasoje prognozuojami metiniai šilumos nuostoliai yra 2 000,16 MWh. Kadangi investicija viršija 1,5 mln. Eur sumą, vertinant investiciją taip pat įvertinama šios investicijos alternatyva – rekonstruoti susidėvėjusią Reivyčių katilinę už 1 mln. Eur ir pakartotinai rekonstruoti šią katilinę 17-ais projekto metais už 1 mln. Eur.

Investicija Nr. 2. Šilumos trasos atvedimas į V Kudirkos, Mindaugo, Urvikių gatves, sužiedinant su Urvikių gatve.

Projekto metu numatoma nutiesti naujas apie 3 293 m ilgio 25–100 mm skersmens bekanales šilumos tiekimo trasas, prijungiant naujus vartotojus – Mažeikių miesto gyventojų individualiuosius namus. Planuojamas naujų vartotojų skaičius – 53. Planuojamas naujų vartotojų metinis šilumos suvartojimas 1 146,12 MWh. Naujose šilumos tiekimo trasose prognozuojami metiniai šilumos nuostoliai 427,91 MWh. Padidėjus šilumos nuostoliams atitinkamai padidės metinės kintamos šilumos gamybos sąnaudos (kuro, elektros, vandens sąnaudos), kurios skirtos 427,91 MWh šilumos

pagaminti. Bendras metinių kintamų sąnaudų padidėjimas dėl šilumos nuostolių padidėjimo investicijų yra 10,1 tūkst. Eur. Dėl naujų vartotojų šilumos suvartojimo padidėjimo šilumos tiekimo pastoviosios sąnaudos likusiems centralizuoto šilumos tiekimo vartotojams sumažės 24,8 tūkst. Eur per metus.

Investicija Nr. 3. Šilumos trasos atvedimas į Kalnėnų kvartalą, prijungiant naujus vartotojus Versmės, Šaltinėlio, Ukrių, Kulūpio, Kurmaičių ir Vadaksties gatvėse

Projekto metu numatoma nutiesti naujas apie 3 894 m ilgio 25–100 mm skersmens bekanales šilumos tiekimo trasas, prijungiančias naujus vartotojus – Mažeikių miesto gyventojų individualiuosius namus. Planuojamas naujų vartotojų skaičius – 56. Naujose šilumos tiekimo trasose prognozuojami metiniai šilumos nuostoliai 503,3 MWh. Padidėjus šilumos nuostoliams atitinkamai padidės metinės kintamos šilumos gamybos sąnaudos (kuro, elektros, vandens sąnaudos), kurios skirtos 503,3 MWh šilumos pagaminti. Bendras metinių kintamų sąnaudų padidėjimas dėl šilumos nuostolių padidėjimo investicijų yra 11,83 tūkst. Eur. Prijungus naujus vartotojus metinis šilumos suvartojimas padidės 1 991,97 MWh per metus. Dėl naujų vartotojų šilumos suvartojimo padidėjimo planuojama, kad šilumos tiekimo pastoviosios sąnaudos likusiems centralizuoto šilumos tiekimo vartotojams sumažės 43,1 tūkst. Eur per metus.

Investicija Nr. 4. Šilumos tinklų rekonstrukcija nuo VŠK-3-10 iki Jautakių g. 10 ir nuo boilerinės Juodpelkio g. iki Kalnėnų g. 32

Projekto metu numatoma pakeisti susidėvėjusius požeminiuose, nepraeinamuose kanaluose ir bekanaliu būdu paklotus 800,5 m ilgio 32-150 mm skersmens susidėvėjusius šilumos tiekimo tinklus į naujus tokio pat ilgio, diametro ir skersmens bekanalius, optimizuoto diametro ir klojimo trajektorijos, pramoniniu būdu izoliuotus šilumos tiekimo tinklus. Numatomas rekonstruoti požeminis šilumos tinklo vamzdynas sumontuotas 1977 ir 1992 metais. Numatomas rekonstruoti 800,5 m vamzdyno ruožas yra dalis vienu inventoriniu numeriu pažymėto turto vieneto - 2,4 km ilgio šilumos trasos. Investicijos metu bus sukurtas naujas turtas (800,5 m naujo vamzdyno) – šis naujas turtas Bendrovės reguliuojamoje apskaitoje bus apskaitomas kaip naujas turto vienetas su atskiru inventoriniu numeriu ir pradėtas nudėvėti nuo jo įvedimo į eksploataciją datos. Nudėvėjimo laikotarpis – 30 metų. Dėl investicijos bus išimta iš eksploatacijos 800,5 m iš 2,4 km seno vamzdyno (seno 2,4 km vamzdyno likutinė vertė 2019 m. balandžio 1 d. datai yra 99,8 tūkst. Eur), todėl reguliuojamoje apskaitoje įvykdžius investiciją seno vamzdyno dar nenudėvėta likutinė vertė bus sumažinta proporcingai rekonstruotai trasos daliai (likutinė vertė padalinta iš senos šilumos trasos sąlyginio ilgio prieš rekonstrukciją ir padauginta iš sumažėjusio sąlyginio ilgio po rekonstrukcijos), seno vamzdyno nusidėvėjimo laikotarpis dėl rekonstrukcijos nebus keičiamas. Dėl šilumos tinklų rekonstrukcijos planuojama, kad metiniai šilumos nuostoliai sumažės vidutiniškai 89,93 MWh. Sumažėjus šilumos nuostoliams atitinkamai sumažės kintamos šilumos gamybos sąnaudos (kuro, elektros, vandens sąnaudos), kurios skirtos 89,93 MWh šilumos pagaminti. Bendras planuojamas metinių kintamų sąnaudų sumažėjimas dėl šilumos nuostolių sumažėjimo yra 2,11 tūkst. Eur.

2. Investicinių projektų derinimas ir vertinimas

Investicinių projektų derinimas apibrėžtas Aprašo III skyriuje. Vadovaujantis Aprašo IV skyriumi, Komisija, vertindama investicijų projektą, atsižvelgia į investicijos dydį ir į tai, ar įgyvendinant investicijas bus užtikrintas pakankamas energetikos įmonės finansinis pajėgumas. Komisija, priklausomai nuo investicijos dydžio bei pirminės paskirties, vertina investicijų projektą atsižvelgdama į projekto socialinius, sistemos saugumo ir tiekimo patikimumo aspektus, finansinį projekto pagrindimą ir ekonominį projekto įvertinimą.

Pagal pirminę investicijų paskirtį, investicijos priskiriamos:

1. investicija Nr. 1 – pagal Aprašo 49.1 papunktį, tai yra investicija saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti.

2. investicijos Nr. 2–3 – pagal Aprašo 49.1 papunktį, tai yra investicijos, kuri galiojančiuose teisės aktuose yra paminėtos, kaip privalomos atlikti energetikos įmonėms.

3. investicija Nr. 4 – pagal Aprašo 49.3 papunktį, tai yra investicija esamos sistemos atnaujinimui.

Investicijos vertinamos atsižvelgiant į Aprašo 1 lentelę.

Bendrovės bendrasis finansinio pajėgumo rodiklis balais, suskaičiuotas vadovaujantis Ūkio subjektų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Komisijos 2009 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. O3-6 „Dėl Energetikos įmonių technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, yra 3,25 – tai yra daugiau už Komisijos 2018 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. O3E-203 „Dėl 2017 metų normatyvinio finansinio pajėgumo rodiklio žemutinės reikšmės šilumos ūkio sektoriuje nustatymo“ nustatytą ribinę (žemutinę) reikšmę (1,66 balo) šilumos ūkio sektoriui. Bendrovės finansinis pajėgumas vertinamas kaip pakankamas.

2.1. Investicijų Nr. 2-4 vertinimas:

Socialinė, sistemos saugumo ir tiekimo patikimumo užtikrinimo nauda – investicijos Nr. 2–4 vertinamos kaip būtinos šilumos tiekimo veikloje naudojamo turto atstatymui, šilumos tiekimo patikimumui užtikrinti bei licencijuojamai šilumos tiekimo veiklai vykdyti.

Investicijų Nr. 2-4 preliminarus poveikis šilumos kainai, suskaičiuotas vadovaujantis Šilumos kainų nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“, parodytas 2–4 lentelėse.

2 lentelė. Investicijos Nr. 2 preliminarus poveikis šilumos kainai.

Metai		2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2019–2049 m. vidurkis
Poveikis šilumos kainai	ct/kWh	0,000	0,013	0,013	0,012	0,012	0,006

3 lentelė. Investicijos Nr. 3 preliminarus poveikis šilumos kainai.

Metai		2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2019–2049 m. vidurkis
Poveikis šilumos kainai	ct/kWh	0,000	0,000	0,000	0,000	-0,001	-0,006

4 lentelė. Investicijos Nr. 4 preliminarus poveikis šilumos kainai.

Metai		2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2019–2049 m. vidurkis
Poveikis šilumos kainai	ct/kWh	0,000	0,006	0,006	0,006	0,006	0,004

Investicijos Nr. 2, 4 didina šilumos kainą, investicija Nr. 3 mažina šilumos kainą. Atsižvelgus į tai, kad investicijos 2–4 yra būtinos esamų sistemų atnaujinimui bei privalomos atlikti energetikos įmonėms pagal galiojančius teisės aktus (vadovaujantis Aprašo 52.3 papunkčiu investicijos skirtos esamų sistemų atnaujinimui, investicijos paminėtos galiojančiuose teisės aktuose, kaip privalomos atlikti energetikos įmonėms, gali būti neefektyvios, t. y. didinti kainą vartotojams), siūloma derinti investicijas Nr. 2-4.

2.2. Investicijos Nr. 1 vertinimas

2.2.1. Investicijos Nr. 1 vertinimas, kai 50 proc. investicijos finansuojama iš ESSF:

1. Finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV) investicijai yra 21,65 tūkst. Eur;

2. Finansinė vidinės grąžos norma (FVGN) investicijai yra 4,21 proc. (didesnė už Bendrovės investicijų grąžą);

3. Socialinė nauda – socialinės naudos nėra (investicija didina šilumos kainą). Investicijos preliminarus poveikis šilumos kainai parodytas 5 lentelėje.

5 lentelė. Investicijos preliminarus poveikis šilumos kainai.

Metai		2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2019–2050 m. vidurkis
Poveikis šilumos kainai	ct/kWh	0,000	0,000	0,051	0,050	0,048	0,03

4. Investicijos FGDV ir investicijos sąlygoto šilumos vartotojų diskontuotų išlaidų sumažėjimo už šilumą per projekto ataskaitinį laikotarpį suma yra -791 tūkst. Eur.

2.2.2. Investicijos Nr. 1 vertinimas, kai investicija nefinansuojama iš ESSF:

1. Finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV) investicijai yra -104,9 tūkst. Eur;

2. Finansinė vidinės grąžos norma (FVGN) investicijai yra 3,34 proc. (mažesnė už Bendrovės investicijų grąžą);

3. Socialinė nauda – socialinės naudos nėra (investicija didina šilumos kainą). Investicijos preliminarus poveikis šilumos kainai parodytas 6 lentelėje.

6 lentelė. Investicijos preliminarus poveikis šilumos kainai.

Metai		2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2019–2050 m. vidurkis
Poveikis šilumos kainai	ct/kWh	0,000	0,000	0,123	0,120	0,118	0,08

4. Investicijos FGDV ir investicijos sąlygoto šilumos vartotojų diskontuotų išlaidų sumažėjimo už šilumą per projekto ataskaitinį laikotarpį suma yra -2217 tūkst. Eur.

2.2.2. Investicijos Nr. 1 alternatyvos (rekonstruojama Reivyčių katilinė) vertinimas, kai investicija nefinansuojama iš ESSF:

1. Finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV) investicijai yra -127,8 tūkst. Eur;

2. Finansinė vidinės grąžos norma (FVGN) investicijai yra 1,82 proc. (mažesnė už Bendrovės investicijų grąžą);

3. Socialinė nauda – socialinės naudos nėra (investicija didina šilumos kainą). Investicijos preliminarus poveikis šilumos kainai parodytas 7 lentelėje.

7 lentelė. Investicijos preliminarus poveikis šilumos kainai.

Metai		2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2019–2050 m. vidurkis
Poveikis šilumos kainai	ct/kWh	0,000	0,000	0,061	0,059	0,057	0,045

4. Investicijos FGDV ir investicijos sąlygoto šilumos vartotojų diskontuotų išlaidų sumažėjimo už šilumą per projekto ataskaitinį laikotarpį suma yra -1252 tūkst. Eur.

Pagal vertinimo rezultatus investicija ir investicijos alternatyva didina šilumos kainą, tačiau investicijos FGDV ir investicijos sąlygoto šilumos vartotojų diskontuotų išlaidų sumažėjimo už šilumą per projekto ataskaitinį laikotarpį suma Investicijai yra mažesnis (kai investicija nefinansuojama iš ESSF) negu Investicijos alternatyvai. Investicijos FGDV ir investicijos sąlygoto šilumos vartotojų diskontuotų išlaidų sumažėjimo už šilumą per projekto ataskaitinį laikotarpį suma

yra mažiausia kai investicija 50 proc. finansuojama ESSF lėšomis. Atsižvelgiant į tai siūloma investiciją derinti su sąlyga, kad 50 proc. investicijos sumos bus finansuojama ESSF lėšomis.

3. Išvados

Vadovaujantis Energetikos įstatymo 15 straipsnio 3 dalimi ir Aprašu, siūloma pritarti Šilumos ir vandens departamento Šilumos kainų ir investicijų skyriaus pateiktam nutarimo projektui.

Bendras siūlomų suderinti 2019–2020 metų investicijų preliminarus poveikis šilumos kainai:

Metai		2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Poveikis šilumos kainai	ct/kWh	0	0,019	0,07	0,068	0,065

PRIDEDAMA:

1. Komisijos nutarimo „Dėl UAB „Mažeikių šilumos tinklai“ 2019–2021 metų investicijų“ projektas, 1 lapas.

2. Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. balandžio 30 d. sprendimo Nr. T1-114 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2018 m. birželio 29 d. sprendimo Nr. T1-184 „Dėl UAB „Mažeikių šilumos tinklai“ 2019–2021 metų investicijų plano patvirtinimo“ pakeitimo“ kopija, 2 lapai.

Šilumos kainų ir investicijų skyriaus patarėjas

Mindaugas Bernotas

Į posėdį kviečiami:

1. UAB „Mažeikių šilumos tinklai“ atstovai, siluma@mst.lt;
2. Mažeikių rajono savivaldybės atstovai, savivaldybe@mazeikiai.lt.